

ОТЧЕТ ЗА ДЕЙНОСТТА
НА КОМИСИЯ ПО НОРМАТИВНА ДЕЙНОСТ КЪМ УС НА КАБ
за периода 2022 г. - април 2023 г.

Комисията по нормативна дейност към УС на КАБ съсредоточи дейността си в следните **приоритетни направления:**

- Подпомагане работата на УС на КАБ по въпросите, свързани с подобряване на законите и подзаконовите нормативни документи;
- Разработване на становища и позиции на КАБ относно актуални нормативни промени в сектора;
- Инициране на предложения за усъвършенстване на важни нормативни документи с цел облекчаване работата на архитектурната колегия и издигане на ролята, авторитета и влиянието на архитектите с ППП;
- Създаване и поддържане на сътрудничество с представители на общинските и държавни институции в сектора (НС, МРРБ, ДНСК, НАГ, НИНКН, МОН, МК и други). Инициране на работни срещи с цел търсене на подкрепа и популяризиране на идеите на КАБ за нормативни реформи;
- Участие на представители на Комисия „Нормитиви“ в Работни групи към МРРБ, МОН, МФ и др. по проблемите на законодателството;
- Защита на интересите и позициите на архитектурната колегия по взети решения от УС на КАБ в Комисията по регионална политика, благоустройство и местно самоуправление към Народното събрание;
- Участие в Координационен съвет на професионалните организации в архитектурно-строителния сектор по устройствено планиране, инвестиционно проектиране и строително изпълнение;
- Инициране и провеждане на съвместни заседания със сродни професионални организации (КИИП, БАИС и др.) с цел постигане на общи позиции по ключови теми за развитието на бранша.

Комисията по нормативна дейност е провела общо **22 заседания** в периода март 2022 – март 2023 година. Основната дейност бе фокусирана върху иницирането и осъществяването на **законодателна реформа**, която да издигне ролята на архитекта в инвестиционния процес и да намали административната тежест. В тази връзка Комисията разгледа и предложи на УС на КАБ редица **НОРМАТИВНИ ИНИЦИАТИВИ**, които бяха защитавани твърдо и последователно пред институциите и бранша:

1. Статут на главния проектант. Правомощия, отговорности.
2. Облекчаване на разрешителния режим.
Регламент на две основни фази в инвестиционното проектиране:
 - Инвестиционен проект за разрешаване на строителството (с разрешителен режим и с облекчена процедура, с минимален обем и съдържание за публичната администрация);
 - Инвестиционен проект за изпълнение на строителството (с регистрационен режим и пълен обем и съдържание на проекта)
3. Регламентиране на оценката за съответствие, преди одобряване на проектите, да се извършва от проектантския колектив (и от независим консултант при проекти по ЗОП)
4. Въвеждането в експлоатация да става с доклад на главния проектант с изключение на строежите по ЗОП (по желание на възложителя да може докладът да се изготвя от независим консултант)
5. Определяне на срок, не по-дълъг от месец, за съгласувателна процедура с НИНКН и МК. Промени в ЗКН.
6. Дефиниране на нови текстове в ЗУТ, които устойчиво да регламентират обществените отношения на обявените от КС за противоконституционни.
7. Отмяна на ЗУЗСО и изменение и допълнение на ЗУТ с текстове относно специфичните изисквания за Столична община.

8. Ускорена дигитализация на сектора и административното обслужване, вкл. разрешаване на строителство и създаване на единна информационна система.
9. Статут на главния архитект.
10. ЗОП, инженеринг, конкурсно начало.
11. Нов регламент за правомощията на ДНСК.
12. Промени в ЗУТ по чл.56 Наредбата за преместваемите обекти и чл.62 Наредбата за зелената система в урбанизираните територии да се регламентират от МРРБ.
13. Други подзаконовни нормативни промени в:
 - наредба за транспортно-комуникационната система, чл.42А,
 - наредба за енергийна ефективност
 - наредба за енергийните характеристики на сградите,
 - наредба за универсалния дизайн,
 - нова наредба за авторския надзор,
 - наредба 8 за обем и съдържание на устройствените планове
 - наредба 4 за инвестиционните проекти и др.
 - нова наредба за експертните съвети по чл.3,4 и 5 от ЗУТ

Съществена част от дейността на Комисия „Нормативи“ бе съсредоточена върху предложенията за **промени в ЗУТ, разглеждани в Народното събрание**. Членовете на Комисията анализираха всички внесени проектозаконали за изменение и допълнение на ЗУТ, като подготвиха становища, които бяха последователно защитавани в НС и в професионални дебати, вкл. на пресконференции и в медиите.

Представители на Комисията участваха и в заседанията на експертна **Работна група към МРРБ**, която имаше задачата да подготви предложения за законодателни промени в областта на устройственото планиране, инвестиционното проектиране и строителството.

През януари 2022 КАБ организира **пресконференция на Координационния съвет** на браншовите организации в сектора, на която представи пред обществеността и медиите идеите си за законодателни реформи.

Относно обществените поръчки се разработиха **предложения за изменение на ЗОП** и на ЗУТ с конкретни текстове за ограничаване на инженеринговите поръчки, които имат негативно въздействие относно качество, цени и други характеристики на реализациите.

Едновременно с работата по законодателни текстове се работеше и по позицията на КАБ относно редица **подзаконовни нормативни актове**:

- **Наредба 7 от 22 декември 2003 г. за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони.** Проектът за изменение на Наредба 7 бе изработен по инициатива на КАБ в рамките на междуведомствена работна група към МРРБ. Предложенията за промени бяха дискутирани и формулирани в поредица от заседания на Комисията по нормативна уредба. На базата на експертната дискусия бе разработено официалното становище на КАБ, с което можете да се запознаете [тук](#).
- Подготви се становище с редица препоръки относно **Наредбата за техническите изисквания към енергийните характеристики на сградите.**
- **Наредба за обследване за енергийна ефективност, сертифициране и оценка на енергийните спестявания на сгради.** Представители на Комисията участваха в обсъждания в МРРБ на наредбите за енергийна ефективност, като настояха за спешни промени относно срока за внасяне на вече изработените инвестиционни проекти. В писмо до МРРБ от КАБ предложиха да се въведе алтернативен ред за одобряването на стартиралите проекти. Да бъдат преосмислени и текстове в наредбата,

свързани с обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти, както и с изискванията за професионална компетентност при изработване на отделните части. *Подробностите вижте [тук](#).*

- **Наредба за правилата и нормите за пожарна безопасност при експлоатация на обектите.** Комисията проведе поредица от заседания по темата, в които се включиха външни експерти – членове на КАБ, както и представители на Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“. Обсъдени бяха възможностите за потенциални промени, като бяха излъчени представители на КАБ в Работната група към МВР, която подготвя проект за изменение и допълнение на наредбата.
- **Наредба № 4 от 2001 г. за обема и съдържанието на инвестиционните проекти** се предложи да бъде актуализирана в съответствие с концепцията за две основни фази – едната за разрешаване на строителството, а другата за изпълнение на строителството.
- Осъществи се обсъждане с препоръки за изменение и допълнение на **Наредба № 2 за избор и проектиране на асансьорни уредби в жилищни и обществено обслужващи сгради** с цел уеднаквяване на практиката в страната и синхронизиране на нормите с другите наредби и с производителите и поддържащите асансьорните уредби.
- По инициатива на арх. Венков се разгледа предложение за изменение на **Наредба №1 от 30 юли 2003 г. за номенклатурата на видовете строежи.**
- Обсъди се и се прие предложение за изменение и допълнение на **Наредба за планиране и проектиране на комуникационно-транспортната система** на урбанизираните територии; в.т. относно отмяна на чл.42А за транспортните анализи.
- **Наредба на изграждане, поддържане и опазване на зелената система на СО**, но по този въпрос се възприе позицията за единна наредба за зелената система в урбанизираните територии на населените места, издадена от МРРБ.
- За първи път по идея на комисията се инициира изменение и допълнение на **Наредбата за държавните изисквания за придобиване на висше образование по специалността "Архитектура"** на образователно-квалификационна степен магистър. По инициатива на КАБ в МОН бе сформирана Работна група, която обсъди предложения за промени в наредбата, така че КАБ да бъде реален фактор във висшето образование по архитектура. *Още по темата вижте [тук](#).*

В работата на Комисия „Нормативи“ се включиха много колеги, които не са членове на комисията, но взеха участие в дискусиите и в изработването на становища и позиции. С настоящия отчет се изказва благодарност на тези колеги, както и на юристката Е. Ушакова за цялостното правно съдействие и на Радостина Попова за организацията на работата на комисията и нейното популяризиране в медиите.

Комисията разгледа проект на **Директива на ЕС** относно предоставянето на услуги по планиране в областта на архитектурата, интериорния дизайн, ландшафтната архитектура, градоустройството и гражданското инженерство по предложение и подадена информация от арх. В. Николова. Въз основа на дискусиата бе разработено становище за изпращане до Работната група по регулаторни проблеми към АСЕ.

С решение на Комисия „Нормативи“ от 24 януари 2023 г. бе формирана **Работната група за промени в Устава на КАБ**, която в поредица от заседания анализира възможните промени и подготви предложения за изменение и допълнение. Обсъдена бе и необходимостта от паралелно хармонизиране на разпоредбите на Устава със ЗКАИИП. Предложенията бяха разгледани от УС на КАБ и дискутирани в регионалните колегии.

Представители на Комисия „Нормативи“ участваха в работни срещи на МРРБ с представители на браншовите организации в сектора по темата за **незаконното строителство на инфраструктурни обекти**. Казусът бе дискутиран подробно в поредица от заседания на Комисията, както и от УС на КАБ. Стигна се до общо мнение на заседание на УС.

Пълният списък със становищата на КАБ по периоди можете да разгледате в приложението към настоящия отчет.

Отразяване на работата на Комисия „Нормативи“ в медиите през 2022 г.

В медиите са публикувани над **100 материали**, отразяващи дейността на Комисия „Нормативи“. Следва медиен мониторинг на част от основните теми:

- Публикувани са близо 30 материала относно пресконференцията на Координационния съвет, включително четири интервюта (януари) - <https://bit.ly/3X6E9aZ>
- КАБ започва промени за качествено архитектурно образование (февруари) – <https://bit.ly/3GmXWMy>
- Започва работа по законодателна реформа в архитектурно-строителния сектор (април) - <https://bit.ly/3ini2yl>
- КАБ подкрепя внесения в НС проект за изменение на ЗОП (юни) - <https://bit.ly/3Qgouno>
- Браншът обединява усилия за създаване на правила за прилагането на инженеринга (август) - <https://bit.ly/3GjwnnE>
- Архитекти и инженери обединяват позиции по ключови теми в сектора (септември) - <https://bit.ly/3GmV8zn>
- КАБ настоява за спешни промени в Наредбата за енергийните характеристики на сградите (декември) – <https://bit.ly/3ViAMY>

Комисия по нормативна дейност към УС на КАБ